

INFORME DE CONJUNTURA

L'economia del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

Sumari

Activitat econòmica	1
Ocupació	2
Afiliació a la Seguretat Social	4
Atur	5
Preus (IPC)	6
El finançament de l'activitat econòmica	7
Altres indicadors d'activitat	10
Comerç Exterior	12
Índex de quadres i gràfics	14

Indicadors

Ocupació	😊
Atur	😊
Preus (IPC)	😞
Finançament Bancari	😞
Altres indicadors	😊
Comerç exterior	😊

Llegenda icones:

Quart trimestre de 2017

L'anàlisi de l'activitat econòmica a les comarques del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre corresponent al darrer trimestre de 2017 aporta una visió general anual que pot resumir-se en una recuperació important i previsions que el PIB augmenti al voltant del 3%.

L'ocupació està augmentant, però encara no ha arribat al nivell de 2008. Al final del darrer trimestre de l'exercici el nombre d'ocupats s'ha situat en més de 10.000 persones per sota. Tot i això, en dades interanuals la variació de 2017 ha estat del 5,55%. Aquesta recuperació de l'ocupació ha provocat que l'atur disminueixi –principalment per la caiguda de l'atur de llarga durada– fins a registrar una taxa del 15,92%, una xifra superior a la mitjana catalana que és del 12,63%.

Les dades de la Seguretat Social mostren un augment interanual del 2,32% al conjunt provincial, una xifra que suposa una variació inferior a la del conjunt català, que es situa en el 3,52%. Aquest valor és més alt a les Terres de l'Ebre, on es registra una variació del 3,79%, mentre que el Camp de Tarragona experimenta un augment de l'1,99%.

Tanmateix, el mercat de treball de la zona presenta tres aspectes que cal tenir en compte. En primer lloc, té un índex d'ocupació inferior al de la mitjana catalana. En segon lloc, l'indicador d'activitat també és inferior. Finalment, la contractació temporal hi té un pes excessiu, ja que representa el 10,54% del total de contractes de Catalunya davant del 7,52% de contractes indefinits. Aquests tres aspectes, que tenen causes estructurals més que no pas conjunturals.

Al final de l'exercici el nivell de preus s'ha mantingut i ha registrat una variació interanual de l'1,2%. Aquesta contenció es deu a una menor repercussió dels transports com a conseqüència de la depreciació del dòlar en front de l'euro i al fet que la demanda no acaba de pressionar l'oferta. Això últim també provoca que la demanda s'ajusti estabilitzant preus en sectors minoristes de competència més oberta i no tant en nínxols de mercat més protegits.

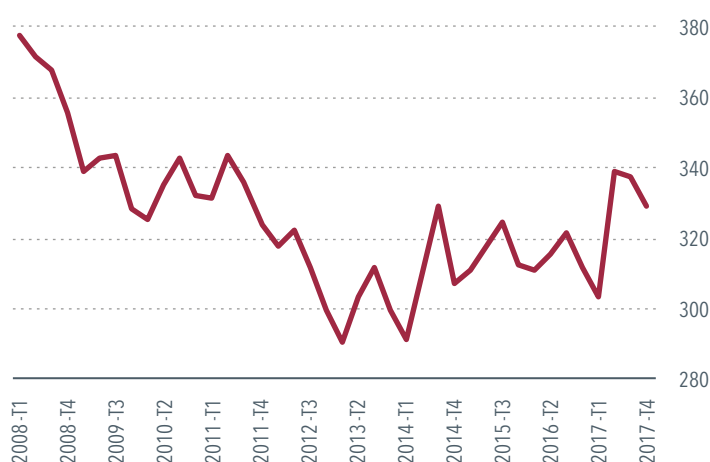
Respecte el finançament bancari, mostra una tendència a la baixa, amb una caiguda en picat l'any 2017 en valors interanuals. Aquest fet dóna lloc a una disminució del palanquejament de l'activitat econòmica. A més a més, el crèdit hipotecari ha augmentat, tot i que ho ha fet a un ritme inferior al de la mitjana catalana, i la capitalització de noves societats ha registrat percentatges baixos si es compara amb les dades globals de tot Catalunya.

Les xifres globals d'operacions han augmentat tant al port de Tarragona com a l'aeroport de Reus. En el cas del port, la causa principal ha estat l'increment de líquids i sòlids; per contra, s'ha donat una pèrdua preocupant del volum d'entrades i sortides dels contenidors, que s'orienta cap altres ports de la Mediterrània espanyola. En el cas de l'aeroport de Reus, tot i que l'augment de les operacions ha estat significatiu, registra nivells que encara estan per sota dels equivalents de finals de la dècada anterior.

Pel que fa al comerç amb l'exterior, en dades provisionals fins al novembre, l'augment interanual ha estat del 20,12% en les exportacions i del 27,42% en les importacions. Aquests valors són molt superiors als increments dels conjunts de Catalunya i Espanya. Les exportacions es concentren principalment a la zona euro.

1. ELS OCUPATS

Gràfic 1. La variació de l'ocupació a Tarragona (en milers)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 1. Els ocupats. Província de Tarragona. Quart trimestre de 2017

TOTAL	2014	2015	2016	2017
Nombre d'ocupats (milers)	307,1	312,3	311,7	329,0
Variació anual (%)	2,5	1,69	-0,19	5,55

Milers	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2014	11,90	57,00	23,20	215,00
2015	16,60	53,70	23,40	218,60
2016	18,20	58,00	21,00	214,60
2017	15,20	61,20	26,70	225,90

Significació sectorial (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2014	3,87	18,56	7,55	70,01
2015	5,32	17,20	7,49	70,00
2016	5,84	18,61	6,74	68,85
2017	4,62	18,60	8,12	68,66

Variació interanual (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis
2013-14	-10,53	16,56	-11,79	1,85
2014-15	39,50	-5,79	0,86	1,67
2015-16	9,64	8,01	-10,26	-1,83
2016-17	-16,48	5,52	27,14	5,27

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 2. La creació de l'ocupació durant l'exercici de 2017 (%)

Milers	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	1,8	32,8	16,0	33,2	83,8
Girona	-0,3	8,2	1,9	0,9	10,7
Lleida	2,0	-2,7	2,8	-0,4	1,7
Tarragona	-3,0	3,2	5,7	11,3	17,2
Catalunya	0,5	41,5	26,4	45,0	113,4

Distribució (%)	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Barcelona	1,6	28,9	14,1	29,3	73,9
Girona	-0,3	7,2	1,7	0,8	9,4
Lleida	1,8	-2,4	2,5	-0,4	1,5
Tarragona	-2,6	2,8	5,0	10,0	15,2
Catalunya	0,4	36,6	23,3	39,7	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

1. L'ocupació i la contractació laboral

El darrer trimestre de 2017, el nombre de persones ocupades ha augmentat un 5,5% en dades interanuals. Es tracta d'un increment important i superior al dels darrers exercicis. No obstant això, el nombre d'ocupats al Camp de Tarragona i a les Terres de l'Ebre es troba per sota de la xifra de 2008. Tot i així, els últims anys la dinàmica d'augment de l'ocupació ha estat una variable important per a l'economia de la zona.

Si s'observa la situació de l'ocupació el darrer trimestre de 2017 i es compara amb la dels anys anteriors (quadre 1), es veu l'afectació de la variable esmentada al paràgraf anterior, amb un augment gairebé constant des de 2014 (excepte una petita disminució l'any 2016). L'increment de l'ocupació s'ha manifestat de manera notòria al sector de la construcció, amb un augment del 27,14% en dades interanuals, una xifra superior a la de la indústria (5,52%) i a la dels serveis (5,27%). Tot i això, en nombres absoluts és molt significatiu l'augment del sector terciari en aquesta variació del nombre d'ocupats. Cal assenyalar que, en dades interanuals, l'agricultura perd 3.000 ocupats, ja que registra una caiguda del 16,48%, i que aquest fenomen, que es compensa pel bon comportament dels altres sectors, no era habitual els darrers anys en aquestes dates.

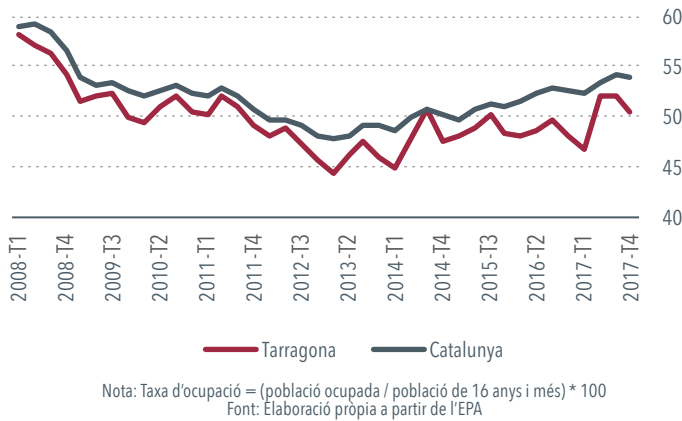
Al quadre 2 s'indica la significació de la creació de llocs de treball a Tarragona per a l'any 2017 en el marc català. S'hi pot apreciar l'augment d'ocupats en serveis i construcció dins el total, així com que la creació de nous llocs de treball a la zona significa el 15,2% del total dels generats al conjunt català.

Tot i la creació d'ocupació a l'àrea, la taxa d'ocupació és inferior a la mitjana catalana (gràfic 2), un fet que assenyala l'existència d'unes particularitats d'accessibilitat concretes en aquest mercat per la base ocupacional de la zona. La taxa d'activitat (gràfic 3) també és inferior a la zona que al conjunt de Catalunya, cosa que indica una situació demogràfica amb unes particularitats d'accessibilitat al mercat de treball menys incentivades que al conjunt català, ja sigui per l'edat de la població, per la disponibilitat de la mà d'obra femenina o pel gap de gent jove que hi ha en la demanda laboral de la zona.

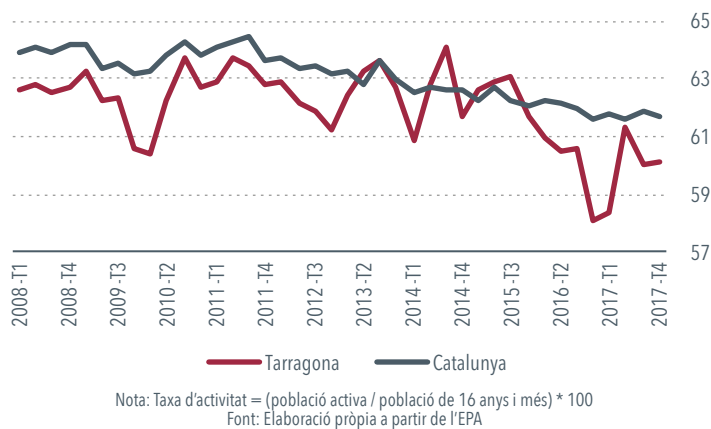
4t trimestre 2017

1. ELS OCUPATS

Gràfic 2. La taxa d'ocupació

Gràfic 3. La taxa d'activitat* (%)

Quadre 3. La contractació laboral

Tarragona	Indefinits	Temporals	Total
2016	28.148	275.923	304.071
2017	30.928	292.456	323.384
Catalunya	Indefinits	Temporals	Total
2016	376.034	2.610.524	2.986.558
2017	411.539	2.775.620	3.187.159
Tarragona/Catalunya (%)	Indefinits	Temporals	Total
2016	7,49	10,57	10,18
2017	7,52	10,54	10,15

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

Quadre 4. Distribució de la contractació laboral segons l'estructura empresarial

Grandària empresa	Any 2016				Any 2017			
	Tipus contracte		Nombre		Tipus contracte		Nombre	
Treballadors	Indefinits	Temporals	Empreses*	Treballadors	Indefinits	Temporals	Empreses*	Treballadors
Menys de 50	6,889	46,724	98,675	50,568	6,701	46,045	98,552	50,001
Més de 50	2,517	44,019	1,325	49,432	2,687	43,934	1,448	49,999

Nota: Empreses amb assalariats

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

1.1. La contractació laboral

La contractació laboral a la zona té una clara tendència a la temporalitat, de la qual registra xifres per sobre de la mitjana catalana. Al quadre 3 s'observa que el nombre de contractes temporals signats l'any 2017 és gairebé igual al total de persones ocupades. Això posa de manifest la significació de la temporalitat, que a més representa un 10,54% del total dels contractes temporals fets al conjunt català (davant del 7,52% que representen els indefinits). L'estacionalitat turística és un element que influeix en aquest sistema de contractació, però la temporalitat no només es dona en aquest sector, sinó que també és rellevant en la indústria, el manteniment de les grans empreses i les variacions de producció a les manufactures o a la construcció.

D'altra banda, si s'analiza amb detall la incidència que té la contractació temporal en funció de la grandària de l'empresa (quadre 4), s'observa com les empreses més grans són més propenses a aquest tipus de contractació que les empreses amb menys de 50 assalariats. Així, mentre que a les empreses amb menys de 50 treballadors per cada contracte indefinit signat se'n fan 6,88 de temporals, a les de més de 50 la relació és d'un d'indefinit per cada 16,35 de temporals.

Amb una població més envellida que en altres llocs, aquesta particularitat dificulta la creació d'ocupació. Tot i que a curt termini aquesta realitat no es planteja com una dificultat –tenint en compte els elevats nivells d'atur existents a la zona–, a la llarga acaba condicionant el pes que podria tenir el capital humà com a recurs important en el dinamisme econòmic del territori.

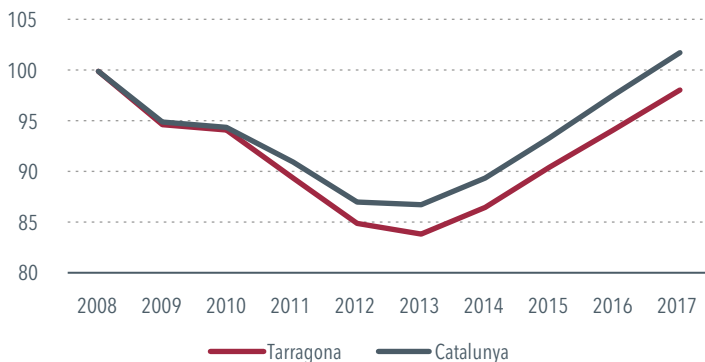
2. L'AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

Quadre 5. Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social. Desembre 2017

	%					Milers	
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Dif. Anual	Dif. Autònoms
Alt Camp	-5,13	3,60	0,39	2,90	2,74	473	-85
Baix Camp	-3,24	1,51	2,70	2,39	2,19	1.310	-141
Baix Ebre	0,22	1,14	4,81	7,19	5,68	1.310	-100
Baix Penedès	0,00	3,84	4,80	2,10	2,61	597	-49
Conca de Barberà	1,04	4,65	-2,65	0,38	2,09	149	-41
Montsià	-2,00	4,19	8,82	1,98	2,65	491	-60
Priorat	-0,26	0,17	1,60	-0,58	-0,17	-4	-24
Ribera d'Ebre	-4,48	6,26	0,73	1,08	1,02	51	-1
Tarragonès	0,62	2,35	2,26	4,18	3,81	4.196	16
Terra Alta	-2,40	1,49	0,00	3,07	1,07	35	-40
Camp de Tarragona	-14,63	1,09	1,29	2,56	1,99	4.370	-324
Terres de l'Ebre	-1,64	2,90	5,03	4,47	3,79	1.887	-201
Prov. Tarragona	-7,35	1,43	2,08	2,88	2,32	6.257	-525
CATALUNYA	-0,58	3,08	5,30	3,53	3,52	108.012	178

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

Gràfic 4. Variació interanual d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social (base 100 = any 2008)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

Quadre 6. Distribució de l'augment de l'ocupació assalariada segons la grandària de les empreses (%). Desembre 2017

	Fins a 5 treballadors	De 6 a 50 treballadors	De 51 a 250 treballadors	Més de 251 treballadors	TOTAL
Alt Camp	-0,85	1,48	0,22	5,27	6,11
Baix Camp	-1,05	13,31	-1,32	4,95	15,89
Baix Ebre	-1,09	5,03	2,63	8,88	15,44
Baix Penedès	0,86	1,09	1,86	3,25	7,07
Conca de Barberà	-0,62	1,38	0,53	0,80	2,08
Montsià	0,24	4,29	0,04	1,46	6,03
Priorat	0,23	-0,02	0,01	-	0,22
Ribera d'Ebre	0,12	-0,34	0,74	0,04	0,57
Tarragonès	0,90	9,93	14,92	20,02	45,77
Terra Alta	0,21	0,58	0,03	-	0,82
Camp de Tarragona	-0,54	27,18	16,22	34,28	77,14
Terres de l'Ebre	-0,53	9,56	3,45	10,38	22,86
Prov. Tarragona	-1,06	36,73	19,66	44,66	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

2. L'afiliació a la Seguretat Social. Anàlisi per comarques

El darrer trimestre de 2017, la variació del nombre d'afiliats a la Seguretat Social ha augmentat un 2,32% en dades interanuals per al conjunt de la província. L'augment és significatiu tot i ser inferior al de la mitjana catalana, que ha arribat al 3,52%. Pel que fa a l'àrea, l'augment ha estat superior a les Terres de l'Ebre, amb un increment del 3,79%, que al Camp de Tarragona, amb un increment de l'1,99%. Les comarques que han registrat xifres per sobre de la mitjana provincial han estat l'Alt Camp, el Baix Ebre, el Baix Penedès, el Montsià i el Tarragonès. Així mateix, s'han situat per sobre de la mitjana catalana el Baix Ebre i el Tarragonès.

Al Camp de Tarragona, la variació ha estat inferior a la mitjana catalana en tots els sectors d'activitat, mentre que a les Terres de l'Ebre ha estat molt superior en la construcció i els serveis. La major part de les noves afiliacions s'han registrat al Règim General. El nombre d'autònoms ha disminuït en totes les comarques excepte al Tarragonès. Pel que fa al sector industrial, la significació de la variació es fa palesa a l'Alt Camp, el Baix Ebre, la Conca de Barberà, el Montsià i la Ribera d'Ebre. Al sector de la construcció els augments més significatius s'han registrat al Baix Ebre, el Baix Penedès i Montsià, i al terciari, al Baix Ebre i el Tarragonès.

Tot i aquest augment important del nombre d'afiliats a la Seguretat Social des del mínim de 2013, cal assenyalar que, a la zona, el nombre d'altres al Règim General encara es troba per sota de la xifra de l'any 2008, mentre que al conjunt català aquesta xifra s'ha superat en l'exercici de 2017.

Les noves afiliacions de treballadors assalariats s'han registrat principalment al Baix Camp, el Baix Ebre i el Tarragonès, i cal destacar el paper que hi han tingut les empreses d'entre 6 i 50 treballadors, especialment al Baix Camp, el Baix Ebre, el Montsià i el Tarragonès. L'increment d'assalariats a les empreses d'entre 51 i 250 treballadors ha tingut lloc principalment al Tarragonès, mentre que a les de grandària superior s'ha produït a l'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Ebre i el Tarragonès. Per contra, les altes a les empreses de fins a 5 treballadors és molt baixa en comparació de la resta d'oferta empresarial de la zona.

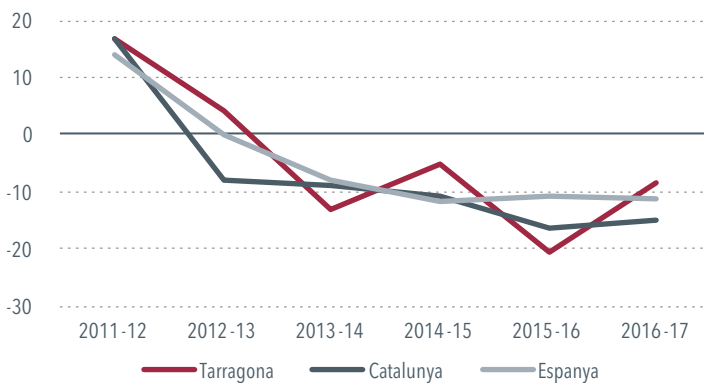
3. L'ATUR

Quadre 7. La taxa d'atur. Quart trimestre

	Taxa d'atur (%)		
	Tarragona	Catalunya	Espanya
2013	26,65	21,87	25,73
2014	23,12	19,88	23,7
2015	21,86	17,73	20,9
2016	17,41	14,85	18,63
2017	15,92	12,63	16,55
Variació interanual de la taxa d'atur (%) (quart trimestre)			
2011-12	16,83	16,67	14,23
2012-13	4,35	-8,11	-0,16
2013-14	-13,25	-9,1	-7,89
2014-15	-5,19	-10,81	-11,81
2015-16	-20,62	-16,24	-10,86
2016-17	-8,56	-14,95	-11,16

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Gràfic 5. La variació interanual de la taxa d'atur (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

Quadre 8. Els aturats (milers). Quart trimestre del 2017

Milers	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Llarga durada *
2013	108,8	2,6	6,0	3,8	31,8	64,5
2014	92,4	3,6	4,2	4,0	24,4	56,1
2015	87,7	4,4	2,3	3,5	29,8	47,7
2016	65,7	2,7	2,6	2,4	20,1	37,8
2017	62,2	2,9	4,5	2,0	24,0	28,8
Taxa d'atur (%)	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total sense llarga durada*
2013	26,65	16,35	10,93	12,62	13,09	12,88
2014	23,12	23,23	6,86	14,71	10,19	10,57
2015	21,92	20,95	4,11	13,01	11,99	11,35
2016	17,40	12,92	4,29	10,26	8,56	8,22
2017	15,92	16,02	6,85	6,97	9,60	9,21
Distribució de l'atur respecte del total (%)						
	TOTAL	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	1a ocupació*
2013	100	2,39	5,51	3,49	29,23	59,28
2014	100	3,9	4,55	4,33	26,41	60,71
2015	100	5,02	2,62	3,99	33,98	54,39
2016	100	4,11	3,96	3,65	30,59	57,53
2017	100	4,66	7,23	3,22	38,59	46,30

* Persones que no han treballat durant l'últim any
Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

3. L'atur

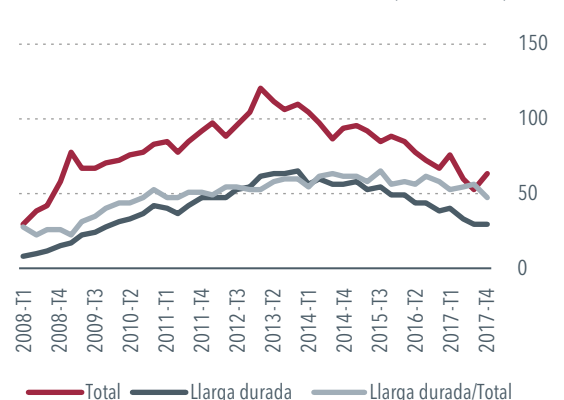
La taxa d'atur continua disminuint a l'àrea. Al quadre 7 s'observa que a l'àrea aquesta disminució ha estat d'11 punts, mentre que als conjunts català i espanyol ha estat de 9 punts. Cal destacar que el descens relatiu entre 2016 i 2017 ha estat inferior a la zona que als altres llocs.

El darrer trimestre de l'exercici, el nombre d'aturats ha disminuït en 3.500 persones (quadre 8) en dades interanuals, una xifra que suposa un descens molt inferior al de períodes anteriors. El nombre de persones aturades ha augmentat en tots els sectors d'activitat excepte en la construcció. Pel que fa al nombre d'aturats de llarga durada, ha disminuït en 9.000 persones, cosa que indica una menor incidència d'aquest col·lectiu sobre l'atur total com a conseqüència tant de l'augment de l'ocupació com de la retirada d'algunes d'aquestes persones com a actius.

La taxa d'atur sectorial es troba per sota del 7% en la indústria i la construcció, mentre que als serveis se situa en el 9,60% i a l'agricultura, en el 16,02%. La taxa dels aturats sense considerar els de llarga durada és del 9,21%, una xifra un punt superior a la de l'exercici anterior. Aquest fet es pot relacionar amb una menor disminució relativa de les persones aturades al final de 2017 respecte d'anys anteriors.

Tal com s'observa al quadre 8, el pes relatiu del col·lectiu d'aturats de llarga durada respecte del total d'aturats registra un descens important el darrer exercici i se situa en un 46,30%, un percentatge que s'apropa a la significació dels serveis. Cal destacar que, mentre que els anys anteriors aquests percentatges estaven molt separats, l'any 2017 la diferència només és de 8 punts. La causa pot ser el menor augment de l'ocupació en serveis i el fort augment en la construcció, un canvi que sembla incidir en la disminució superior de l'atur de llarga durada, conjuntament amb la disminució dels actius.

Gràfic 6. El nombre d'aturats (en milers)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

4t trimestre 2017

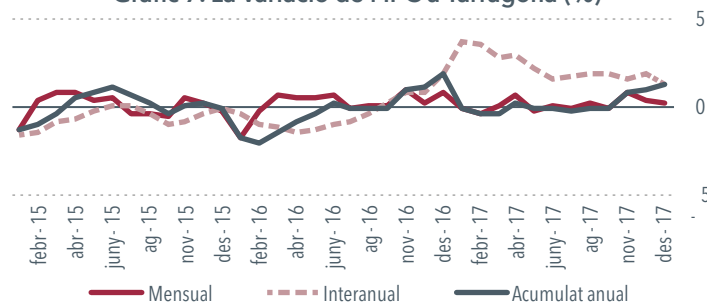
4. L'ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM (IPC)

Quadre 9. L'índex de preus de consum. Desembre del 2017

Base 100 = 2016	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	103,292	103,408	103,184
Aliments i begudes no alcohòliques	102,743	102,626	101,975
Begudes alcohòliques i tabac	102,311	102,028	102,141
Vestit i calçat	108,824	111,073	109,964
Habitatge	105,982	104,477	105,654
Parament de la llar	98,938	100,541	99,872
Medicina	100,461	101,667	100,672
Transports	106,529	106,269	105,425
Comunicacions	101,214	100,923	101,020
Esbarjo i cultura	102,030	101,690	101,082
Ensenyament	102,235	101,277	101,435
Hotels, cafès i restaurants	100,702	101,772	102,024
Altres béns i serveis	101,445	101,844	101,266
Variacions interanuals %			
Índex general	1,2	1,2	1,1
Aliments i begudes no alcohòliques	2,5	2,1	1,7
Begudes alcohòliques i tabac	1,9	1,4	1,7
Vestit i calçat	0,4	0,6	0,5
Habitatge	0,9	0,8	1,3
Parament de la llar	-1,3	-0,2	-0,5
Medicina	1,0	1,7	0,4
Transports	2,6	2,7	1,9
Comunicacions	0,4	0,1	0,2
Esbarjo i cultura	-0,6	-0,8	-0,6
Ensenyament	1,6	0,5	0,7
Hotels, cafès i restaurants	0,6	1,7	1,9
Altres béns i serveis	0,8	1,2	0,7

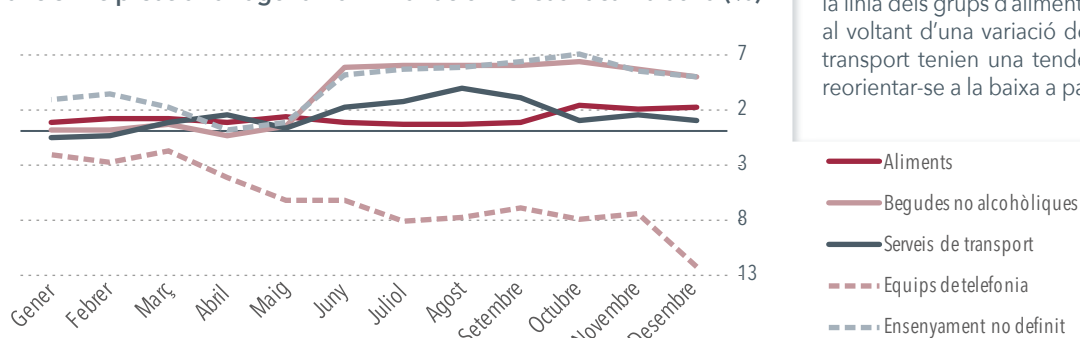
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

Gràfic 7. La variació de l'IPC a Tarragona (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Gràfic 8. Els preus a Tarragona 2017. Variació mensual acumulativa (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

4. La variació dels preus

L'índex de preus de consum ha acabat l'any 2017 amb un augment de l'1,2%, una xifra igual a la del conjunt català i una dècima per sobre de la del conjunt espanyol. L'índex amb base 100 de 2016 situa l'indicador en 103,292, un valor inferior al de Catalunya (103,408) i superior al del conjunt espanyol (103,184).

Els indicadors d'inflació mostren una moderació en l'augment de preus dels diversos grups de l'IPC. Així, tot i que els preus del petroli –un element que té una incidència directa i indirecta molt significativa en el nivell de preus de consum– han augmentat, els seus efectes s'han contingut en bona part per la revalorització de l'euro davant del dòlar.

L'indicador a partir de la base de 2016 mostra la moderació de la variació de preus. En desglossar-lo per grups, s'observa que ha tingut una incidència superior en vestit i calçat, habitatge i transports, mentre que els altres grups registren xifres que es troben per sota de l'indicador global. L'increment del grup dels transports és conseqüència de la immediata repercussió de la variació del preu del petroli, mentre que en els altres dos grups està motivat principalment per la demanda que accepta les variacions de preus.

En observar les variacions de 2017 es fa palès un dinamisme diferent de l'índex de referència amb base 2016, ja que els grups que augmenten més són els d'aliments i begudes no alcohòliques, transports i ensenyament. L'augment en aliments i begudes no alcohòliques podria estar motivat per un augment de la demanda del mercat intern i les empreses minoristes i de distribució. D'altra banda, en ensenyament l'augment és superior a la zona que en altres llocs i està molt lligat a cursos d'ensenyament no reglat. La variació al grup dels transports és molt ajustada i, en part, conseqüència de la relació euro dòlar.

L'alça de preus entre finals de 2016 i els primers mesos de 2017 experimenta un augment interanual superior al 2% per causa de la menor variació mensual. Després disminueix fins a situar-se per sota del 2%, cosa que repercuteix de manera més moderada en l'acumulat per mesos i que permet acabar l'any 2017 amb una variació de l'1,2%.

En observar la variació mensual per subgrups (gràfic 8), es pot considerar que tant el continuat descens dels equips de telefonia com l'augment en begudes no alcohòliques i ensenyament no definit a partir del maig són atribuïbles al posicionament del mercat, ja que s'estabilitzen en aquest salt a partir d'un augment significatiu. Per la seva banda, la línia dels grups d'aliments i serveis de transport es mou al voltant d'una variació del 2%, tot i que els serveis de transport tenien una tendència alcista fins a l'agost per reorientar-se a la baixa a partir d'aquell moment.

5. EL FINANÇAMENT DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA

5. El finançament de l'activitat econòmica

Pel que fa al finançament de l'activitat econòmica, no s'observa cap millora. L'indicador de crèdits bancaris del Banc d'Espanya per a la província disminueix un 20% entre principis de 2014 i el setembre de 2017. El finançament empresarial passa per altres llocs. Així, cal pensar que ha augmentat en gran mesura

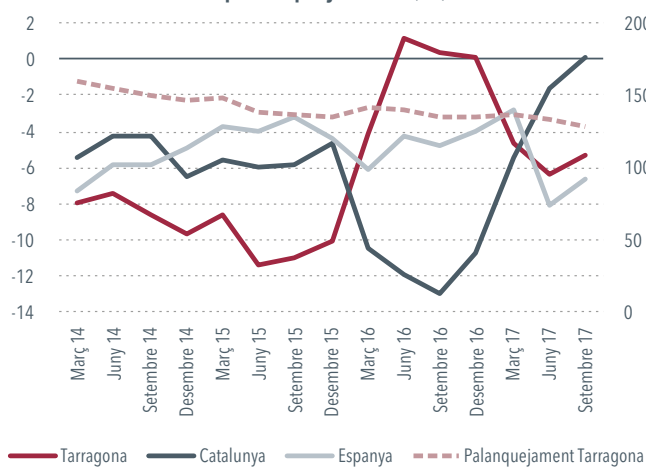
l'autofinançament per part de les petites empreses i els consumidors. Els dipòsits també disminueixen un 3% durant aquest període de tres anys i mig.

Quadre 10. Indicador de finançament bancari de l'activitat econòmica

	Milions d'euros		Variació interanual		Variació trimestral		Relació crèdit/dipòsit*100
	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Indicador de palanquejament
Març 14	19.421	12.210	-8,02	2,95	-3,14	-3,84	159,06
Juny 14	19.095	12.364	-7,47	0,41	-1,68	1,26	154,44
Setembre 14	18.595	12.438	-8,66	-0,31	-2,62	0,60	149,50
Desembre 14	18.103	12.311	-9,71	-3,04	-2,65	-1,02	147,05
Març 15	17.737	12.017	-8,67	-1,58	-2,02	-2,39	147,60
Juny 15	16.924	12.175	-11,37	-1,53	-4,58	1,31	139,01
Setembre 15	16.561	12.097	-10,94	-2,74	-2,14	-0,64	136,90
Desembre 15	16.272	12.040	-10,11	-2,20	-1,75	-0,47	135,15
Març 16	16.995	12.019	-4,18	0,02	4,44	-0,17	141,40
Juny 16	17.120	12.182	1,16	0,06	0,74	1,36	140,54
Setembre 16	16.614	12.269	0,32	1,42	-2,96	0,71	135,41
Desembre 16	16.295	12.069	0,14	0,24	-1,92	-1,63	135,02
Març 17	16.198	11.841	-4,69	-1,48	-0,60	-1,89	136,80
Juny 17	16.022	11.977	-6,41	-1,68	-1,09	1,15	133,77
Setembre 17	15.727	12.257	-5,34	-0,10	-1,84	2,34	128,31

Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya

Gràfic 9. Variació interanual del crèdit i del palanquejament (%)

Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya

Respecte de la variació interanual del crèdit al setembre de 2017, és del 5,34% (quadre 10), en què també es pot veure la forta disminució interanual de l'exercici 2017. Per contra, la caiguda dels dipòsits és més moderada i registra un 0,10%. Aquesta situació comporta una forta disminució del palanquejament, que arriba a un 128,31% (30 punts per sota de la xifra de 2014).

La caiguda del crèdit bancari és superior a Tarragona que al conjunt català. Aquest indicador augmenta de manera decidida des de finals de 2016 en contra del que succeeix a la zona. A Espanya les variacions disminueixen després d'un descens estable fins a principis de 2017 (gràfic 9). Aquesta situació fa reflexionar, d'una banda, sobre la manca de grans projectes inversors, i de l'altra, sobre una millora de la gestió financera de les empreses que, tot i tenir nivells d'activitat superior, recorren menys al finançament bancari. A més, cal considerar que els crèdits de consum no responen com caldria esperar i troben una acollida més fàcil a les financeres que no pas en el crèdit bancari.

4t trimestre 2017

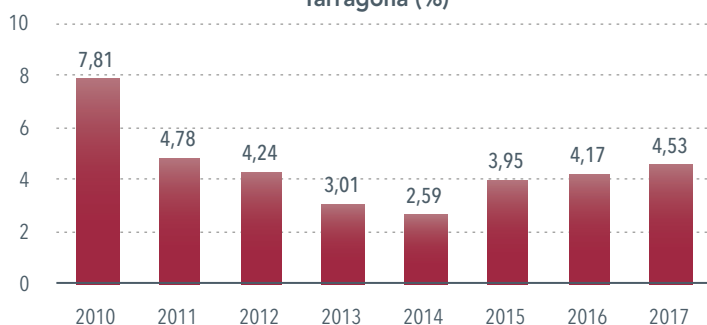
5. EL FINANÇAMENT DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA

Quadre 11. Variació interanual del crèdit hipotecari i la relació amb Catalunya (base 100 = any 2013)

		Tarragona			Relació Tarragona/Catalunya		
		2017*	2016	2015	2017*	2016	2015
Total	Nombre	107,99	109,91	106,35	10,18	11,49	11,41
	Import	115,24	113,87	107,65	7,24	8,00	8,26
Finques rústiques	Nombre	71,76	96,56	96,56	22,17	26,89	22,41
	Import	80,08	104,99	91,70	21,35	17,36	19,15
Total finques urbanes	Nombre	109,70	110,54	106,81	10,02	11,22	11,18
	Import	117,44	114,42	108,65	7,04	7,76	8,02
- Habitatges	Nombre	119,90	118,30	113,03	9,88	10,71	11,26
	Import	131,23	118,17	112,17	6,72	7,33	7,96
- Solars	Nombre	34,93	49,78	35,37	10,30	13,72	8,73
	Import	43,50	68,64	44,87	4,31	7,44	4,64
- Altres	Nombre	94,49	99,59	101,56	10,47	12,98	11,10
	Import	112,16	118,97	117,78	8,27	8,63	8,69

*Fins al novembre de 2017
Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Gràfic 10. Nou crèdit hipotecari respecte total de crèdit bancari a Tarragona (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE i Banc d'Espanya

Quadre 12. Les societats empresarials a Tarragona. Relació amb el conjunt català

Tarragona	Constituïdes	Dissoltes	Capital constituïdes*	Euros empresa*
**2017	1.213	316	44.382	36,59
2016	1.502	371	77.473	51,58
2015	1.290	392	31.181	24,17
2014	1.322	396	116.375	88,03
2013	1.224	486	26.359	21,54
Període 2013/17	6.551	1961	295.770	44,15
Relació Tarragona/Catalunya (%)	Constituïdes	Dissoltes	Capital constituïdes*	Euros empresa*
**2017	7,86	25,26	5,63	70,79
2016	7,01	17,68	7,88	111,99
2015	7,12	16,30	3,61	50,70
2014	7,45	14,85	7,73	103,73
2013	12,70	29,65	6,69	52,64
Període 2013/17	8,14	18,19	6,45	81,75

*Milers d'euro
**Fins al novembre

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

Al quadre 11 es pot observar que durant l'exercici de l'any 2017 el crèdit hipotecari millora en comparació de l'any anterior, principalment per a habitatges i altres. En canvi, disminueix en solars i pràcticament es manté en finques rústiques. Si es comparen les xifres de la zona amb les del conjunt català, s'observa que el dinamisme de la zona és relativament inferior com a conseqüència de la disminució del pes que té al conjunt del territori, tant pel que fa al nombre de títols com a l'import.

L'estructura de l'oferta i la demanda hipotecària permet deduir determinats elements diferencials de la zona respecte de la mitjana catalana, com ara el percentatge superior de finques rústiques hipotecades i el menor pes de les urbanes, principalment dels solars. També cal ressaltar la rellevància dels habitatges, ja que mostren un dinamisme inferior de la construcció a la zona respecte del conjunt de Catalunya. D'altra banda, si es consulta al quadre la significació de la zona en el conjunt català, s'observa que els valors per hipoteca són gairebé sempre inferiors i que aquesta diferència s'accentua durant l'exercici de 2017.

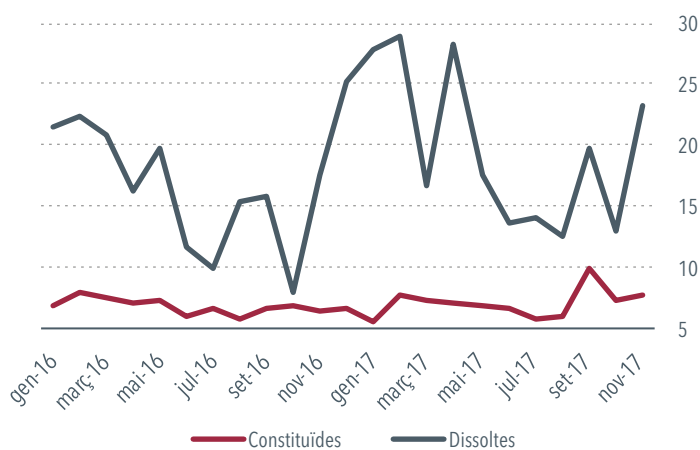
La disminució del total del crèdit bancari i la millora del crèdit hipotecari a la zona impliquen un augment del pes d'aquesta figura creditícia en el total del finançament bancari a l'àrea. Aquesta dada s'observa des de finals de l'any 2014 (any a partir del qual el crèdit bancari va disminuir, mentre que l'hipotecari va mantenir-se estable), encara que amb xifres molt per sota de les d'abans de 2008. Al gràfic 10 es pot veure com, després de la caiguda constant des de 2010 (amb el mínim de 2014), es produeix una recuperació de la significació del nou crèdit hipotecari en el total del crèdit de la zona, tot i que encara se situa per sota dels nivells de l'any 2011.

Uns altres indicadors del finançament i la capitalització de l'activitat econòmica de la zona són el nombre de societats empresarials constituïdes i dissoltes, tenint en compte el seu capital. Les dades del quadre 12 indiquen que l'any 2017 no ha estat tan exitós com l'any anterior (malgrat que falten les dades del mes de desembre per al tancament total de l'any). El desglossament per anys assenjala un dinamisme bianual diferent, ja que als exercicis de 2014 i el 2016 s'observa una certa millora dels indicadors respecte dels altres anys, en què les xifres són inferiors. Això permet suggerir que potser no hi ha una línia inversora alcista clara en l'economia de la zona.

5. EL FINANÇAMENT DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA

Gràfic 11. La creació i la dissolució de societats a Tarragona respecte del total català

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

En considerar la relació de Tarragona amb el conjunt català pel que fa a la constitució i la dissolució de societats durant l'any 2017, s'observa que el nombre de societats constituïdes ha augmentat, tot i que el capital d'aquestes societats és molt inferior i representa un 70% la mitjana catalana. D'altra banda, al quadre destaca l'elevat pes que tenen les societats dissoltes, molt per sobre del de les societats constituïdes. Aquest fenomen pot ser degut a la inèrcia de constitució de societats de promoció immobiliària que hi va haver en el moment del boom del sector i que s'estan dissolent o bé a la desaparició de moltes societats que darrere només tenien una persona física.

Al gràfic 11 es detalla el nombre de societats constituïdes i dissoltes a Tarragona per mesos durant els anys 2016 i 2017 i respecte del total català. S'hi pot observar una línia més contínua pel que fa a les constituïdes, gairebé sempre per sota del 10% (excepte al setembre de 2017), mentre que les dissoltes registren més oscil·lacions i tenen un pes percentual molt superior al de les constituïdes respecte del conjunt de Catalunya.

4t trimestre 2017

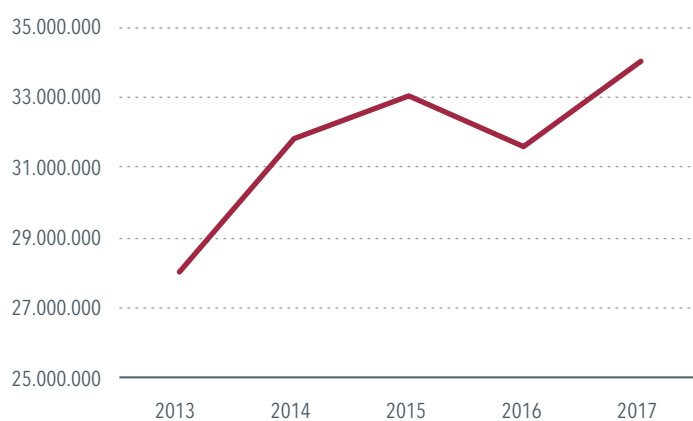
6. ALTRES INDICADORS D'ACTIVITAT

Quadre 13. El moviment de mercaderies al Port de Tarragona

	2017	2016	Variació 2017/16	Distribució (%) 2017	Distribució (%) 2016	Distribució variació (%) 2016-2017
Líquids a doll	22.036.022	20.276.222	8,7	64,74	64,22	71,31
Cru	9.592.271	8.524.792	12,5	28,18	27,00	43,26
Altres productes petrolífers	10.707.445	10.085.102	6,2	31,46	31,94	25,22
Químics i adobs	1.736.306	1.666.328	4,2	5,10	5,28	2,84
Sòlids a lloure	9.515.682	9.065.474	5,0	27,96	28,71	18,24
Carbons	3.704.086	3.418.943	8,3	10,88	10,83	11,55
Cereals, pinsos i farines	4.550.708	4.758.439	-4,4	13,37	15,07	-8,42
Resta	1.260.888	888.092	42	3,70	2,81	15,11
Càrrega general	2.079.900	1.994.525	4,3	6,11	6,32	3,46
Amb contenidors	591.832	831.815	-28,9	1,74	2,63	-9,72
Altres mitjans	1.488.068	1.162.710	28,0	4,37	3,68	13,18
TOTAL GRANS TRÀFICS	33.361.604	31.336.221	7,3	98,01	99,26	82,07
Avituallament	75.263	14.905	405	0,22	0,05	2,45
Pesca	3.670	4.489	-18,2	0,01	0,01	-0,03
Tràfic local	0	3.675	-100	0,00	0,01	-0,15
Tràfic terrestre	328.050	211.551	55,1	0,96	0,67	4,72
TOTAL PORT	34.038.587	31.570.841	7,8	100,00	100,00	100,00

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Port de Tarragona

Gràfic 12. Les operacions del Port de Tarragona (tones)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Port de Tarragona

6. Altres indicadors d'activitat: el port de Tarragona i l'aeroport de Reus

Dos indicadors importants que complementen la visió econòmica de l'exercici en l'informe del darrer trimestre de l'any 2017 són el del tràfic de mercaderies del port de Tarragona i el de l'evolució del nombre de passatgers de l'aeroport de Reus.

Pel que fa al port de Tarragona, el volum de mercaderies transportades l'any 2017 ha estat un 7,8% superior al de l'any anterior (quadre 13), principalment pel fort augment del cru i carbons, amb una variació relativa del 12,5% i 8,3%, respectivament. Això ha impulsat a l'alça els líquids a doll (amb un augment del 8,7%), mentre que entre els sòlids a lloure el volum de carbó ha continuat augmentant (5%). La variació de la càrrega general ha estat inferior a la dels altres dos grups de grans tràfics, tot i que s'ha mantingut per l'augment d'altres mitjans, que compensa amb escreix la caiguda dels contenidors.

Mentre que als ports espanyols el tràfic conteneritzat té una tendència creixent i representa més d'un 30% del total de tràfic de mercaderies, al port de Tarragona n'ha representat menys d'un 2% l'any 2017. És evident que, atesa la presència del complex petroquímic a la zona, el port de Tarragona està especialitzat en líquids (a banda d'en sòlids a granel, principalment cereals i carbó). Tot i aquesta especialització, el poc moviment de contenidors és preocupant per l'efecte econòmic que pot tenir en el port i en el seu creixement a mitjà termini. Al quadre 14 es mostren els diferents tràfics conteneritzats dels ports de la Mediterrània espanyola. S'hi pot observar la vuitena posició que ocupa el port de Tarragona, només per davant d'Almeria i Motril i força lluny del pes que tenen els ports de Valencia i Barcelona per a aquestes càrregues, a més del de Castelló, que té una presència cada cop més important.

4t trimestre 2017

6. ALTRES INDICADORS D'ACTIVITAT

Quadre 14. Operacions amb contenidors als
ports de la Mediterrània i les operacions globals*

	2017	2016	Variació 2017/16	Significació (%) 2017	Significació (%) 2016
Barcelona	27.410.292	19.083.455	43,63	16,50	12,35
Tarragona	528.231	764.632	-30,92	0,32	0,49
Balears	761.431	786.283	-3,16	0,46	0,51
Castelló	3.059.370	2.946.374	3,84	1,84	1,91
València	51.778.396	49.728.754	4,12	31,17	32,18
Alacant	1.115.648	1.139.458	-2,09	0,67	0,74
Cartagena	1.118.982	1.098.985	1,82	0,67	0,71
Almeria	33.833	40.165	-15,76	0,02	0,03
Màlaga	457.398	453.662	0,82	0,28	0,29
Motril	13.489	21.480	-37,20	0,01	0,01
Baia Algesires	52.306.582	55.441.016	-5,65	31,49	35,88
Ports Mediterrània	138.583.652	131.504.264	-40,55	83,43	85,10
TOTAL PORTS	166.106.667	154.527.883	7,49	100,00	100,00

*Fins al novembre

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Puertos del Estado

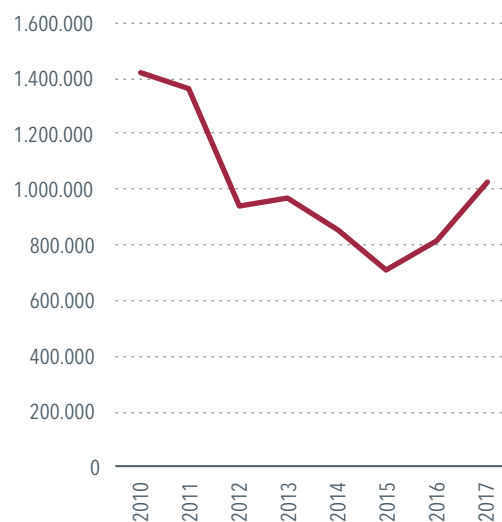
Quadre 15. El moviment de passatgers a l'aeroport de Reus

	Passatgers	Operacions	Viatgers/Operació
2010	1.419.851	26.520	53,54
2011	1.362.683	21.494	63,40
2012	937.341	16.112	58,18
2013	971.020	16.977	57,20
2014	850.648	15.986	53,21
2015	705.067	13.533	52,10
2016	817.611	14.472	56,50
2017	1.022.964	16.023	63,84
Variació	Passatgers (%)	Operacions (%)	Viatgers/Operació (%)
2010	-16,80	-14,30	-2,92
2011	-4,03	-18,95	18,42
2012	-31,21	-25,04	-8,24
2013	3,59	5,37	-1,69
2014	-12,40	-5,84	-6,97
2015	-17,11	-15,34	-2,09
2016	15,96	6,94	8,44
2017	25,12	10,72	13,00

Font: Elaboració pròpia a partir d'AENA

Pel que fa al nombre de passatgers de l'aeroport de Reus, ha augmentat un 25,12% durant l'any 2017 respecte de l'exercici anterior. A més, aconseguix un nivell d'ocupació superior per operació, tal com marca l'increment del 13% d'aquest indicador en comparació de 2016. Tot i que aquestes xifres encara se situen per sota de les del final de la dècada anterior, sembla que es consolida el creixement continuat des del punt més baix que va representar l'any 2015. Aquest fet està molt lligat a l'augment del tràfic aeri i a l'esforç comercial dels aeroports amb aquestes característiques, que cerquen nínxols de mercat en què puguin consolidar-se.

Catalunya representa una mica més del 20% del moviment de viatgers als aeroports d'AENA a Espanya. Barcelona absorbeix prop del 95% dels viatgers que hi ha a Catalunya i la resta es distribueixen entre Girona i Reus. El darrer any, l'augment de Reus ha estat superior al de Girona en termes relatius, amb un creixement del 25,1% en front del 16,9% de Girona i del 7,1% de Barcelona.

Gràfic 13. El nombre de passatgers
a l'aeroport de Reus

Font: Elaboració pròpia a partir d'AENA

4t trimestre 2017

7. COMERÇ EXTERIOR

Quadre 16. Les exportacions i importacions de Tarragona

En milers	Any 2016		Any 2017	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	609.506,21	808.535,83	647.813,71	1.198.949,14
Febrer	612.529,41	750.247,12	733.973,32	1.058.163,27
Març	648.194,97	888.541,43	747.783,24	1.223.935,59
Abril	644.426,10	805.557,44	679.633,35	899.625,24
Maig	501.535,98	753.801,30	727.008,75	1.133.908,24
Juny	501.989,53	754.567,06	670.721,75	936.841,43
Juliol	533.490,61	696.141,08	634.041,00	905.139,31
Agost	575.425,24	716.588,41	629.763,28	954.643,76
Setembre	606.645,31	886.033,00	823.643,59	1.049.504,86
Octubre	635.765,39	983.735,00	792.461,37	1.065.441,96
Novembre	718.954,44	1.092.299,10	827.825,10	1.215.164,00
Desembre	680.799,75	997.913,16		
TOTAL	7.269.262,94	10.133.959,93	7.914.668,45	11.641.316,81

Variació interanual

	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	7,69	-0,77	27,42	48,29
Febrer	14,33	-6,72	19,83	41,04
Març	-8,96	13,74	15,36	37,75
Abril	-2,75	5,05	5,46	11,68
Maig	-8,00	-10,95	44,96	50,43
Juny	-18,90	-8,75	33,61	24,16
Juliol	-11,61	-25,83	18,85	30,02
Agost	22,49	-14,26	9,44	33,22
Setembre	-4,87	-4,21	35,77	18,45
Octubre	-14,03	2,66	24,65	8,31
Novembre	21,32	26,16	15,14	11,25
Desembre	29,47	7,24		
TOTAL	0,82	-1,56	20,12	27,42

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM (ICEX)

Quadre 17. Comparació dinàmica exportadora i importadora

	Exportació	Importació
Tarragona		
Variació 2016-17. Acumulat novembre	20,12	27,42
Catalunya		
Variació 2016-17. Acumulat novembre	8,93	8,87
Espanya		
Variació 2016-17. Acumulat novembre	8,33	10,81
Tarragona/Catalunya		
Any 2016	10,95	13,07
2017 fins a novembre	12,10	14,96

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM (ICEX)

7. El comerç exterior

En dades interanuals del novembre del 2017, el valor de les exportacions de la zona ha augmentat en un 20,12% i el de les importacions, en un 27,42%. L'esforç exportador i el seu èxit relatiu són dos dels elements més positius de la conjuntura econòmica actual de la zona. Al quadre 16 es mostra com l'augment exportador i importador es manifesta en tots els mesos de l'exercici en comparació de l'any anterior, tot i que l'impuls es produeix sobretot els darrers mesos. Al novembre del 2017 se superen els totals importat i exportat de l'any anterior, una dada que obre una expectativa molt positiva sobre el bon resultat que es podrà observar per al conjunt de l'exercici.

L'augment acumulat de les transaccions amb l'exterior ha estat una tònica general de l'economia espanyola i catalana l'any 2017, encara que, tal com s'observa al quadre 17, les variacions interanuals d'aquestes dues àrees estan molt per sota de la variació que s'ha registrat a les comarques del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre. Això fa que augmenti la significació de les exportacions de la zona respecte del conjunt català, que han passat de representar un 10,95% l'any 2016 a un 12,10% el novembre de 2017. Pel que fa a les importacions, han passat del 13,07% al 14,96%.

Tal com es pot veure al quadre 18, les exportacions de la zona s'han concentrat en deu països, que representen el 78,9% del total exportat l'any 2017, una xifra que suposa un augment del 23,1% respecte de l'any 2016. El primer comprador dels nostres productes ha estat França, seguit d'Itàlia i Alemanya, que han reduït el volum de compres en comparació de l'exercici anterior. D'aquests deu països, set són de la zona euro. També hi ha el Regne Unit i, fora de la Unió Europea, els EUA –amb una importància creixent malgrat la revalorització de l'euro– i el Marroc.

Si observem (també al quadre 18) els principals països importadors, en primer lloc cal destacar una menor concentració, ja que els deu primers representen el 59,6% del total importat, que és superior al total exportat. D'aquests països, només tres es troben a la zona euro. Per als altres set, el dòlar és la moneda normal d'intercanvi, fet que en la situació actual afavoreix els preus de les importacions. Els augments interanuals més notables s'han registrat a les importacions del Kazakhstan, Rússia i el Brasil. La diversificació de les importacions del cru té un paper important en els canvis de subministrament.

7. COMERÇ EXTERIOR

Quadre 18. Els 10 primers països exportadors i importadors de Tarragona

Exportadors	Euros (milers)	Percentatge	Augment 2016
França	1.349.224	17,0	17,7
Itàlia	891.941	11,3	15,1
Alemanya	780.197	9,9	-6,3
Portugal	631.408	8,0	31,1
EUA	533.562	6,7	154,3
Països Baixos	510.591	6,5	78,4
Regne Unit	492.483	6,2	-14,1
Marroc	425.631	5,4	59,6
Grècia	350.708	4,4	240,4
Bèlgica	279.434	3,5	-29,7
Total	6.245.179	78,9	23,1
Importadors	Euros (milers)	Percentatge	Augment 2016
Alemanya	1.286.546	11,1	14,1
Kazakhstan	895.291	7,7	245,8
Marroc	843.212	7,2	22,5
França	781.223	6,7	3,39
Rússia	636.080	5,5	102,7
Itàlia	611.622	5,3	-9,6
Corea del Sud	549.526	4,7	65,2
Algèria	509.566	4,4	4,3
Brasil	422.381	3,6	247,7
EUA	395.441	3,4	11,6
Total	6.930.887	59,6	35,3

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM (ICEX)

Quadre 19. Els 10 primers capítols* en les exportacions i importacions de Tarragona

Capítol	Euros (milers)	Percentatge	Augment 2016
27	1.730.263	21,9	111,1
39	1.530.793	19,3	16,9
85	632.685	8,0	-19,2
95	455.944	5,8	193,4
84	363.872	4,6	37,9
38	320.595	4,1	-17,1
29	275.214	3,5	-22,8
33	257.788	3,3	1,9
67	199.984	2,5	12,7
19	198.620	2,5	5,0
Total	5.965.756	75,4	27,1
Capítol	Euros (milers)	Percentatge	Augment 2016
27	4.307.427	37,0	67,7
85	973.957	8,4	13,0
87	854.031	7,3	31,7
29	791.836	6,8	2,5
84	496.106	4,3	16,5
39	489.682	4,2	17,2
94	341.349	2,9	5,3
23	264.573	2,3	13,2
10	245.862	2,1	-23,4
38	220.399	1,9	10,3
Total	8.985.222	77,2	32,6

Font: Elaboració pròpia a partir d'ESTACOM (ICEX)

Les dades del quadre 19 mostren agrupats els deu primers capítols exportadors i importadors d'acord amb la classificació TARIC. En el cas de les exportacions, aquests capítols representen el 75,4% del total referent a aquests capítols i en el de les importacions, el 77,2%. Aquestes xifres suposen un creixement en el grau de concentració del 27,1% interanual per les exportacions i del 32,6% per a les importacions. El cru, els plàstics i la química tenen un pes important en aquest capítols, ja que representen el 44,5% de les exportacions i el 48% de les importacions. Aquest fet és una característica estructural del comerç exterior de la zona. En variació interanual, el capítol 27 (derivats del petroli) ha augmentat notablement tant pel que fa a compres com a vendes a l'exterior. En el cas de les exportacions, destaca un element que pot ser puntual o bé indicar una diversificació en les vendes a l'exterior, com és la rellevància que pren el capítol 95, concretament el 9504, que correspon a videoconsols i màquines de videojocs, que representa 453.919,27 milers d'euros de vendes a l'exterior, pràcticament el total de l'exportat en aquest capítol.

4t trimestre 2017

* Capítols

- 10 Cereals
- 23 Residus i deixalles de les indústries alimentàries, i aliments preparats per a animals
- 27 Combustibles minerals, olis minerals i productes de la seva destil·lació, matèries bituminoses i ceres minerals
- 29 Productes químics orgànics
- 33 Essències (olis essencials) i resinoides, i preparats de perfumeria, tocadador o cosmètica
- 38 Productes diversos de les indústries químiques
- 39 Matèries plàstiques amb les manufactures
- 67 Plomes i plumissol preparats i articles de plomes o plumissol, flors artificials, manufactures de cabells
- 84 Reactors nuclears, calderes, màquines, aparells i artefactes mecànics; components d'aquestes màquines o aparells
- 85 Màquines, aparells i material elèctric, i els components, aparells d'enregistrament o reproducció de so, aparells d'enregistrament o reproducció d'imatges i so en televisió, i els components i accessoris
- 87 Vehicles automòbils, tractors, cicles i altres vehicles terrestres, amb els components i accessoris
- 94 Mobles; mobiliari medicoquirúrgic, articles de llit i similars, aparells d'enllumenat no expressats ni compresos en altres capítols, anuncis, rètols i plaques indicadores, lluminosos i articles similars, construccions prefabricades
- 95 Juguines, jocs i articles per a esbarjo o per a esport, amb els components i accessoris

8. ÍNDEX DE QUADRES I GRÀFICS

Relació de quadres:

Quadre 1. Els ocupats. Quart trimestre de 2017

Quadre 2. La creació de l'ocupació durant l'exercici de 2017

Quadre 3. La contractació laboral

Quadre 4. Distribució de la contractació laboral segons l'estructura empresarial

Quadre 5. Variació interanual d'afiliats a la Seguretat Social. Desembre 2017

Quadre 6. Distribució de l'augment de l'ocupació assalariada segons la grandària de les empreses (%).
Desembre 2017

Quadre 7. La taxa d'atur. Quart trimestre

Quadre 8. Els aturats (milers). Quart trimestre del 2017

Quadre 9. L'índex de preus de consum. Desembre del 2017

Quadre 10. Indicador de finançament bancari de l'activitat econòmica

Quadre 11. Variació interanual del crèdit hipotecari i la relació amb Catalunya (base 100 = any 2013)

Quadre 12. Les societats empresarials a Tarragona. Relació amb el conjunt català.

Quadre 13. El moviment de mercaderies al port de Tarragona

Quadre 14. Operacions amb contenidors als ports de la Mediterrània i les operacions globals dels Puertos del
Estado

Quadre 15. El moviment de passatgers a l'aeroport de Reus

Quadre 16. Les exportacions i importacions de Tarragona

Quadre 17. Comparació dinàmica exportadora i importadora

Quadre 18. Els 10 primers països exportadors i importadors de Tarragona

Quadre 19. Els 10 primers capítols en les exportacions i importacions de Tarragona

Relació de gràfics:

Gràfic 1. La variació de l'ocupació a Tarragona (en milers)

Gràfic 2. La taxa d'ocupació

Gràfic 3. La taxa d'activitat* (%)

Gràfic 4. Variació interanual d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social (base 100 = any 2008)

Gràfic 5. La variació interanual de la taxa d'atur (%)

Gràfic 6. El nombre d'aturats (en milers)

Gràfic 7. La variació de l'IPC a Tarragona (%)

Gràfic 8. Els preus a Tarragona 2017. Variació mensual acumulativa

Gràfic 9. Variació interanual del crèdit i del palanquejament (%)

Gràfic 10. Nou crèdit hipotecari respecte del total de crèdit bancari a Tarragona (%)

Gràfic 11. La creació i la dissolució de societats a Tarragona respecte del total català

Gràfic 12. Les operacions del port de Tarragona (tones)

Gràfic 13. El nombre de passatgers de l'aeroport a Reus